

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Auteur

[Redacted signature block]

TER BESLISSING

Datum

3 september 2025

Kenmerk

DGBI / 100967938

Kopie aan

Bijlage(n)

nota
TER BESLISSING

Kabinetsreactie op evaluatie Toegepast
Onderzoek Organisaties (TO2) 2020-2023 en TO2
strategische plannen 2026-2029

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Mede namens/met akkoord van Ministers van LVVN en Defensie

Aanleiding

Op 20 mei 2025 heeft uw voorganger, mede namens de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN), de resultaten van het evaluatieonderzoek Toegepast Onderzoek Organisaties (TO2) over de periode 2020 t/m 2023 aan uw Kamer aangeboden. Voor de zomer hebben de TO2-instellingen en de TO2-federatie strategische plannen voor de periode 2026 t/m 2029 opgesteld, waarin zij de resultaten uit de evaluatie als belangrijke input hebben meegenomen. In de aanbiedingsbrief had uw voorganger aangegeven dat ernaar gestreeft werd uiterlijk in het derde kwartaal van 2025 een reactie te geven op zowel de evaluatie als op de nieuwe strategische plannen van de instellingen en het strategisch kader van de TO2-federatie.

Geadviseerd besluit

- U kunt akkoord gaan met agenderen van de kabinetsreactie en de strategische plannen TO2's 2026-2029 in de CESI (23 sept) en vervolgens REDI/MR (7/10 okt).

Kernpunten

- De evaluatie betrof de vijf TO2-instellingen: de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO), de Stichting Wageningen Research (WR), het Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), Deltares en het Maritiem Research Instituut Nederland (MARIN).
- Deze instututen zijn geevalueerd op kwaliteit, impact, vitaliteit. Ook is de rijksbijdrage aan de instituten geevalueerd op doelmatigheid en doeltreffendheid.
- Naar aanleiding van de resultaten van deze evaluatie hebben alle TO2-instellingen een nieuw strategisch plan voor de periode 2026-2029 opgesteld en een gezamenlijk strategisch kader 2026-2029 van de TO2-federatie. Voor Wageningen Research, die zijn strategische plan 2025-2028 al eerder had

opgesteld, is de uitkomst van deze evaluatie meegenomen in een addendum op het strategische plan van WUR.

- De evaluatie laat veel positieve uitkomsten zien, maar geeft ook belangrijke knelpunten aan die opgelost moeten worden voor het goed functioneren van de TO2-instellingen in de toekomst.
- Met de evaluatie van de TO2-instellingen wordt duidelijk hoe belangrijk het is om te blijven investeren in de TO2-instellingen: in hun portfolio, onderzoeksfaciliteiten en samenwerkingen. De kabinetsreactie gaat in op de aanbevelingen op deze thema's.
- In de brief wordt het voornemen aangegeven om de Subsidieregeling instituten voor toegepast onderzoek te verlengen t/m 31 december 2029. De Tweede Kamer zal hier nog een aparte brief over ontvangen.
- Bezien wordt of een deel van de aanbevelingen uit de evaluatie, waar passend binnen het bestaande beleid, de demissionaire status van het kabinet en bestaande begrotingskaders, deze kabinetsperiode in gang gezet kunnen worden. Voor andere aanbevelingen, waar aanvullende publieke middelen nodig zijn of die buiten het kabinetsbeleid vallen, is nieuwe besluitvorming van een volgend kabinet nodig. In de kabinetsreactie is het onderscheid hierop aangegeven.
- Afstemming over de kabinetsreactie op de resultaten en aanbevelingen van evaluatie en de strategische plannen heeft plaatsgevonden met de bij TO2-instellingen betrokken departementen.

Toelichting

Toegepast Onderzoek Organisaties (TO2's)

- Als de spin in het web van de kennis- en innovatieketen zijn de Toegepast Onderzoek Organisaties (TNO, Wageningen Research, Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum/NLR, Marin en Deltares) in staat om verbindingen te leggen tussen departementen, bedrijven en universiteiten en functioneren ze als een kennis- en innovatieplatform.
- EZ is systeemverantwoordelijk voor het TO2-stelsel en behartigt de belangen van veel departementen die gebaat zijn bij 'state-of-the-art' onderzoeksorganisaties die voorbereid zijn op de toekomst. LVVN is verantwoordelijk voor het instituut WR.
- De hoofdtaken van de TO2-instellingen zijn:
 1. Het ontwikkelen, toepassen en verspreiden van kennis ten behoeve van het oplossen van maatschappelijke vragen en ondersteuning van overheidstaken en -beleid. Een deel van dit onderzoek valt onder wettelijk verplichte taken.
 2. Het ontwikkelen, toepassen en verspreiden van kennis voor het versterken van de innovatiekracht en concurrentiepositie van Nederland, in het bijzonder voor de topsectoren.
 3. Het beheren van strategische onderzoeksfaciliteiten, welke soms uniek zijn in Nederland en deels ook internationaal.

Ook voeren de instituten contractonderzoek uit voor publieke partijen en het bedrijfsleven. Daarmee wordt de opgebouwde kennis direct toegepast in de praktijk.